

III. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ, НЕ ПОВ'ЯЗАНИХ З ПОЗБАВЛЕННЯМ ВОЛІ

УДК 343.851

Боднар І. В.,

кандидат юридичних наук,
начальник кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Академія Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів, Україна;

Махлай О. А.,

начальник режимно-стройової служби,
Академія Державної пенітенціарної служби, м. Чернігів, Україна

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПОКАРАНЬ, НЕ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОЗБАВЛЕННЯМ ВОЛІ

Доведено, що утримання засудженого в установах виконання покарань закритого типу викликає криміногенне зараження особи. Це зараження особистості є соціально небезпечним. Застосування покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, є більш соціально корисним. У статті вказано на необхідність одиночного утримання засуджених до позбавлення волі в нічний час. Одиночне тримання засуджених є вимогою міжнародних документів у сфері захисту прав засуджених. Засуджений до позбавлення волі обмежується у спілкуванні із зовнішнім світом, що призводить до негативних наслідків. Під час виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, не створюються умови, коли засуджений відривається від сім'ї, втрачає соціальні зв'язки.

Засудженим, які відбувають покарання у виправних колоніях, матеріально-побутове забезпечення реалізується в таких напрямках: розміщення засуджених; створення належних житлових умов; комунально-побутове обслуговування; організація харчування; організація торгівлі; організація речового забезпечення. Зазначене вказує на економічну доцільність застосування покарань, не пов'язаних із позбавленням волі.

Ключові слова: покарання, виправна колонія, пробація, засуджений, позбавлення волі.

Постановка проблеми. Вже більш ніж 20 років триває процес адаптування національного законодавства та практики його застосування до міжнародних стандартів поведінки із засудженими. Він триває і сьогодні та полягає у формуванні адекватного

розуміння змісту чинної системи покарання, реального обсягу кримінального примусу не лише найсуворішого покарання у виді позбавлення волі, а й інших численних видів покарань, інших заходів кримінально-правового впливу, не пов'язаних з ув'язненням.

А для досягнення максимального результату впровадження будь-яких реформаторських ідей повинно здійснюватися з обов'язковим урахуванням соціальної, психологічної та економічної складових.

Тому для обов'язкового врахування цих складових одним з напрямків реформування кримінально-виконавчого законодавства стало вирішення проблеми визначення оптимального співвідношення між тяжкістю діяння та ступенем небезпечності винної особи, визначення меж суддівського розсуду під час прийняття рішення про доцільний обсяг кримінальної репресії та форму кримінальної відповідальності, вид і термін покарання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною базою дослідження зазначеної проблеми стали праці вітчизняних та зарубіжних фахівців з кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального права, зокрема: Автухова К. А., Багрій-Шахматова Л. В., Бадири В. А., Бандолі Л. Г., Бандурки О. М., Бараша Є. Ю., Богатирьова І. Г., Богатирьової О. І., Боднара І. В., Бодюла Є. М., Василевича В. В., Гуміна О. М., Денисової Т. А., Джужі О. М., Єпура Г. В., Житного О. О., Зелінського А. Ф., Кареліна В. В., Кирилюка А. В., Кирилюк В. А., Колба О. Г., Колесніченка В. В., Кондратішина В. В., Конопельського В. Я., Литвака О. М., Литвинова О. М., Львовчкіна В. А., Меркулової В. О., Мукшименко А. П., Осауленка О. І., Пташинського О. Б., Пузирьова М. С., Радова Г. О., Резніченко Г. С., Романенка О. В., Романова М. В., Рудневої О. М., Савченка А. В., Степанюка А. Х., Трубникова В. М., Фаренюка С. Я., Халимона С. І., Хавронюка М. І., Хорошуна О. В., Щербини О. В., Шинкарьова Ю. В., Царюка С. В., Яковець І. С., Яцишина М. М., Янчук О. Б. та ін.

Мета статті. Соціально-економічну доцільність застосування покарань, не пов'язаних з ув'язненням, на наш погляд, доречно розглядати в комплексі соціальних та економічних негативних та позитивних чинників, у їх тісній взаємодії між собою.

Виклад основного матеріалу. У своїй роботі пропонуємо таку класифікацію вищезазначених чинників: соціальна небезпека призначення та виконання покарань, пов'язаних із позбавленням волі; соціальна доцільність застосування покарань, не пов'язаних з ув'язненням; економічна ефективність застосування покарань, не пов'язаних з ув'язненням.

Перший аспект. Аналізуючи сучасну систему установ виконання покарань, слід зазначити, що вона складається з арештних домів, кримінально-виконавчих установ, спеціальних виховних установ. Кримінально-виконавчі установи поділяються на кримінально-виконавчі установи відкритого типу (виправні центри) і кримінально-виконавчі установи закритого типу (виправні колонії). Виправні колонії поділяються на колонії мінімального, середнього і максимального рівнів безпеки. Виправні колонії мінімального рівня безпеки поділяються на колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання і колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання. У виправних колоніях середнього рівня безпеки можуть створюватися сектори максимального рівня безпеки для відбування покарання чоловіками, засудженими до довічного позбавлення волі. У виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання можуть створюватися сектори середнього рівня безпеки для відбування покарання жінками, засудженими до довічного позбавлення волі.

У свою чергу, беручи до уваги статистичні дані Державної кримінально-виконавчої служби України, можна дійти висновку, що переважна більшість засуджених відбуває покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки, а саме: в колоніях, де тримаються засуджені, які вчинили злочини тяжкі та особливо тяжкі, та засуджені, які раніше відбували покарання у виді позбавлення волі, що в кількісних показниках становить 15 129 осіб та 21 530 осіб відповідно, що є близько 3/4 від усієї кількості засуджених, які відбувають покарання в кримінально-виконавчих установах.

Згідно із загальною частиною Кримінального кодексу України, це особи, до яких суди не могли застосувати покарання, не пов'язані із позбавленням волі, та застосувати звільнення від від-

бування покарань з випробуванням. Стосовно осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі за вчинення злочинів невеликої та середньої тяжкості, то їх кількість незначна. Так, у 7 колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами для тримання чоловіків утримуються 2 032 особи, в 4 колоніях мінімального рівня безпеки із полегшеними умовами для тримання чоловіків утримуються лише 636 осіб. Така кількість осіб дає можливість дійти висновку, що їх відсоток від загальної кількості замалий та не має суттєвих важелів впливу на загальний стан існуючої кримінально-виконавчої системи. Проте слід зазначити, що саме до такої категорії осіб можна було судам застосувати покарання, не пов'язані з ув'язненням, та звільнення від відбування покарань з випробуванням.

Засуджені, які перебувають у виправних колоніях, утримуються в приміщеннях блочного типу. Норма житлової площі на одного засудженого не може бути менш як чотири квадратні метри, а в лікувальних закладах при виправних колоніях, у виправних колоніях, призначених для тримання і лікування хворих на туберкульоз, у стаціонарі – п'яти квадратних метрів [1]. Проте визначення, що собою являють приміщення блочного типу немає. На практиці це застарілі, ще з часів Радянського Союзу приміщення барачного типу. У таких приміщеннях засуджені утримуються разом іноді по 100 чоловік. У таких умовах засуджені не тільки не виправляються, а й навіть здобувають злочинні професії та більш криміногенно заражуються.

Проведені нами дослідження дають можливість констатувати, що в засуджених, які вчиняють злочини під час відбування кримінального покарання у виді позбавлення волі, простежується особлива специфіка ставлення до ціннісних орієнтацій, а саме:

- схвалення і дотримання субкультури в середовищі засуджених. Переважна більшість засуджених, які вчиняють злочини під час відбування кримінальних покарань, підтримують та активно використовують субкультуру засуджених. Під субкультурою розуміють систему суспільної поведінки і цінностей, що панує окремо від існуючої системи суспільної поведінки й цінностей, і є частиною цієї центральної системи та невід'ємним компонентом стійкої протиправної поведінки [2, с. 144];

- позитивне ставлення до засуджених, які продовжують про-типравну поведінку під час відбування кримінального покарання;
- негативне ставлення щодо дотримання режиму відбування покарання (близько 2/3 засуджених, які вчинили злочини у ви-правних колоніях, до цього порушували режим відбування пока-рання та підпадали під категорію «злісних порушників режиму відбування покарання», яка передбачена ст. 133 КВК України);
- негативне ставлення до заходів соціально-виховної роботи, яке, перш за все, пов'язане з невмілим та неякісним її проведен-ням (по-перше, середній вік начальників відділень соціально-психологічної служби коливається в середньому від 23 до 30 ро-ків, що означає доволі невеликий практичний досвід; по-друге, більшість начальників відділень соціально-психологічної служби не мають спеціальної фахової освіти, що означає низький рівень знань про форми виховної роботи);
- негативне ставлення до суспільно корисної праці, що ви-ражається як у відкритій відмові від неї, так і в неякісному її ви-конанні (наприклад, 69,6 % засуджених за вбивство до праці ста-вилися негативно). Це пов'язано не тільки з примусовим характером суспільно корисної праці засуджених, а й з тим, що на сьогодні велика кількість засуджених не зайняті в повному обсягу суспільно корисною працею, значна категорія засуджених використовується на низькокваліфікованих та малооплачуваних роботах;
- негативне ставлення до загальноосвітнього і професійно-технічного навчання, оскільки ці цінності пов'язані, перш за все, із свободою, а нереальність її отримання найближчим часом при-зводить до знецінення навчання [3, с. 53–54].

Отже, внутрішні причини злочинної поведінки засуджених у виправних колоніях полягають у криміногенній мотивації, яка виражається в підтриманні власного престижу в середовищі за-суджених, внутрішні умови – в особливостях психічного і пси-хофізіологічного середовища засуджених [4].

Іваньков О. І. в своєму дослідженні зазначає, що ситуація з умовами тримання засуджених до позбавлення волі не відповідає сталій міжнародній практиці та вимогам міжнародних норм у галузі захисту прав засуджених. Так, Іваньков О. І. вказує, що,

незважаючи на нібито нормальну мінімальну площу, яка передбачена на одного засудженого до позбавлення волі, блочний режим утримання відбудований лише в деяких колоніях. Поняття блочного типу утримання та вимоги щодо обладнання таких приміщень у національному законодавстві практично відсутні. Переобладнання житлових приміщень виправних колоній за блочним типом не дасть тих позитивних наслідків, які від нього очікують. Повністю нейтралізувати негативні елементи субкультури засуджених в умовах блочного утримання засуджених до позбавлення волі складно. Це потребує значних людських ресурсів та затрат на встановлення специфічних елементів інженерно-технічних засобів нагляду та контролю, відеоспостереження та динамічного електронного моніторингу доступу до приміщень, де утримуються засуджені до позбавлення волі. Найбільш перспективною є точка зору щодо необхідності камерного одиночного утримання засуджених у нічний час, коли нагляд за засудженими, у зв'язку з обмеженою кількістю співробітників установи, ускладнений. Однак слід підкреслити, що камерне утримання можливе лише в тому випадку, коли камера обладнана всім необхідним, зокрема, доступом до води, туалетом, бажано душовою кабіною та необхідним мінімумом обладнання та меблів.

Погляди щодо необхідності одиночного утримання засуджених до позбавлення волі різняться між собою. Міжнародна пенітенціарна практика з цього питання теж різна. Прикладом може бути пенітенціарна система Нідерландів, де засуджені до позбавлення волі утримуються вночі наодинці в камерах-кімнатах, обладнаних санітарно-гігієнічним блоком, і лише 13 % з них утримуються за згодою по 2 особи в камері. В одному відділенні (як правило, це ізольоване крило тюрми) перебувають не більше 24–30 засуджених, з якими працюють 3–4 офіцери. Утримуються разом засуджені до позбавлення волі вперше і повторно, з невеликими і тривалими строками покарань, у тому числі і засуджені до довічного позбавлення волі. Керівники тюрми зауважили, що засуджені на невеликі строки до позбавлення волі (до 2-х місяців) гірше себе поведуть, ніж ті, які засуджені на тривалі строки покарання. У свою чергу, негативний вплив одних засуджених до позбавлення волі на інших є достатньо низьким у зв'язку з їх

роздільним утриманням у нічний час. Упродовж дня, коли засуджені вільно пересуваються у відділенні, вони весь час перебувають під наглядом персоналу і зайняті певною корисною діяльністю [5, с. 197].

Саме тому слід погодитись з точкою зору Іванькова О. І. щодо необхідності викласти ч. 1 ст. 115 КВК України в наступній редакції: «Особам, які відбувають покарання у виправних і виховних колоніях, створюються необхідні житлово-побутові умови, що відповідають правилам санітарії та гігієни. Засуджені у виховних колоніях, як правило, тримаються в приміщеннях блочного типу або кімнатного типу. Норма житлової площі на одного засудженого не може бути меншою, ніж чотири квадратні метри. Засуджені у виправних колоніях тримаються в приміщеннях камерного (кімнатного) типу з урахуванням вимог санітарії і гігієни, з одиночним утриманням у нічний час, норма житлової площі на одного засудженого до позбавлення волі в камері (кімнаті) встановлюється з урахуванням виконання всіх санітарних норм, але не менш ніж чотири квадратні метри» [6, с. 12].

Як висновок слід зазначити, що утримання засудженого в установах виконання покарань закритого типу, в разі можливості заміни іншим видом кримінального покарання, що має менш виражений криміногенно заражений характер, є більш соціально корисним.

Другий аспект. Засуджений, який відбуває покарання в кримінально-виконавчих установах закритого типу, обмежується у спілкуванні із зовнішнім світом, що доволі негативно позначається на існуванні самих цих зв'язків.

Яковець І. С. у своєму дисертаційному дослідженні на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук вказала, що найбільш поширеними проблемами, з якими довелося зіштовхнутися колишнім засудженим, є такі: житлові (15 %); відсутність засобів для існування після звільнення (13 %); працевлаштування (12 %); незнання того, куди можна звернутись за реальною допомогою (10 %); інші побутові проблеми (8 %); негативне ставлення оточення, нездатність до адаптації в нових умовах життя, отримання документів, реєстрація, відновлення родинних стосунків (по 6 %); негативне ставлення рідних (4 %); необхідність

медичної допомоги (3 %); отримання освіти (2 %). Більшість із цих проблем залишаються невіршеними навіть за рік-два після звільнення [7, с. 265–266].

Проведені опитування оперативних працівників кримінально-виконавчих установ закритого типу надали можливість дійти висновку, що головною причиною злочинності осіб, які звільнились з виправних колоній, є відсутність дієвої соціальної постпенітенціарної допомоги їм після звільнення [4]. Підтримують вказану точку зору науковці та практичні працівники країн СНД [8; 9].

У свою чергу, під час виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, не створюються умови, коли засуджений відривається від сім'ї, втрачає соціальні зв'язки.

Зазначене є ще однією цеглиною на підтримку застосування покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, коли це можливо.

Третій аспект пов'язаний з економічною основою. Так, засудженим, які відбувають покарання в установах виконання покарань, надається індивідуальне спальне місце і постільні речі. Вони забезпечуються одягом, білизною і взуттям за сезоном з урахуванням статі і кліматичних умов, а в лікувальних закладах – спеціальним одягом і взуттям. Вагітним жінкам і матерям-годувальницям створюються поліпшені житлово-побутові умови та встановлюються підвищені норми харчування. Також їм встановлюються Кабінетом Міністрів України норми харчування осіб, позбавлених волі.

Крім зазначеного, матеріально-побутове забезпечення реалізується в таких напрямках: розміщення засуджених; створення належних житлових умов; комунально-побутове обслуговування; організація харчування; організація торгівлі; організація речового забезпечення. З цією метою та з метою дотримання режиму відбування покарання в житловій зоні виправної колонії розміщуються гуртожитки, їдальня, ятка, клуб, бібліотека, кімната психоемоційного розвантаження, приміщення для загальноосвітнього навчання, приміщення для проведення духовної роботи та здійснення релігійних обрядів, медична частина зі стаціонаром та інфекційним ізолятором, лазня з пральною і дезкамерою та сушильною, перукарня, комора для зберігання постільних речей та спецодягу, камери схову особистих речей повсякденного користування, май-

стерня з ремонту одягу та взуття, кабінети для начальника колонії, його заступників, персоналу відділу нагляду і безпеки, оперативної та соціально-психологічної служб, кімната для приймання засуджених. Територія виробничої зони виправних колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, середнього та максимального рівнів безпеки в обов'язковому порядку локалізується з метою виключення вільного переміщення засуджених між виробничими дільницями.

На території виправної колонії ізольовано обладнується будівля з ПКТ і ДІЗО з камерами для праці та двориками для прогулянок засуджених, а в житловій зоні виховної колонії – тільки приміщення ДІЗО та дворики для прогулянок засуджених. Житлова зона від виробничої, а також ПКТ та ДІЗО відокремлюються від інших споруд коридорами, які проглядаються. Між суміжними житловою та виробничою зонами обладнуються КПП для пропуску засуджених з однієї зони в іншу, а за необхідності – приміщення для обшуку та переодягання засуджених.

У будинку, де розташований КПП для пропуску персоналу на територію колонії, обладнуються кімнати для проведення короткострокових та тривалих побачень, кімнати для приймання-видавання посилок (передач), огляду осіб та їхніх речей. Приміщення ЧПНУ, його заступника та чергової зміни молодших інспекторів з нагляду та безпеки розташовуються, як правило, в окремому приміщенні на межі житлової та виробничої зон з таким розрахунком, щоб була змога вільно оглядати територію колонії.

За межами колонії розташовуються службові кабінети керівництва та служб установи, склади продовольства, речового майна, паливно-мастильних матеріалів, лаків, фарб та хімічних речовин, овочесховища, гаражі, аптеки, приміщення для мешкання та очікування родичів засуджених, які прибули на побачення.

Вказане нами, хоч вказали далеко не все, показує, який обсяг адміністративно-економічних зусиль необхідно здійснити з метою утримання засудженого в кримінально-виконавчих установах закритого типу. Це й обумовлює, що держава витрачає на одного засудженого, який утримується у виправній колонії, близько 20 000 гривень на рік. У свою чергу, оскільки засуджені мають право, а не зобов'язані працювати, в переважній більшості

не працюють, не відшкодовують витрати держави на їх утримання та не виплачують кошти за цивільними позовами.

У свою чергу, на осіб, які перебувають на обліку в органах з питань пробації (засуджених до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, осіб, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, а також засуджених до обмеження волі, які направляються для відбування покарання до виправних центрів), витрачається всього близько 4 500 гривень на рік.

Крім того, під час застосування покарання у виді громадських робіт засуджені у вільний від роботи чи навчання час виконують безоплатні суспільно корисні роботи, вид яких визначають органи місцевого самоврядування. Ці роботи встановлюються на строк від шістдесяти до двохсот сорока годин і відбуваються не більше як чотири години на день (неповнолітні від 30 до 120 годин). Під час застосування покарання у виді виправних робіт, яке встановлюється на строк від шести місяців до двох років, із суми заробітку засудженого провадиться відрахування в дохід держави у розмірі, встановленому вироком суду, в межах від десяти до двадцяти відсотків (неповнолітні 5–10 відсотків).

Висновки. Зазначене вказує на безумовну економічну доцільність застосування покарань, не пов'язаних з позбавленням волі. Створення повноцінної служби пробації та наділення її всіма необхідними повноваженнями потребуватиме додаткових фінансових витрат, які разом з тим в перспективі приведуть до значного здешевлення кримінального правосуддя в цілому. Крім того, слід зазначити, що ухвалення спеціального Закону України «Про пробацію» дозволило визначити загальні засади, організаційну форму, функції служби пробації, повноваження співробітників служби пробації, питання взаємодії з іншими державними органами й неурядовими організаціями, в тому числі підстави та порядок залучення до діяльності служби пробації волонтерів та громадських організацій та інші питання.

Список використаних джерел

1. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. Дата оновлення: 07.04.2017. URL: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1129-15 (дата звернення: 27.10.2017 р.).
2. Пугач В. О. Кримінальна субкультура та поширення її в Україні. *Вісті Кримінологічної асоціації України*. Харків. 2004. № 1. С. 144–147.
3. Хохряков Г. Ф. Преступления осужденных: их причины и профилактика. Ереван, 1987. 28 с.
4. Боднар І. В. Кримінологічні засади запобігання вчинення злочинів у кримінально-виконавчих установах закритого типу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2012. 244 с.
5. Іваньков О. І. Міжнародно-правові стандарти у сфері забезпечення захисту прав засуджених до позбавлення волі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2016. 233 с.
6. Іваньков О. І. Міжнародно-правові стандарти у сфері забезпечення захисту прав засуджених до позбавлення волі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2016. 20 с.
7. Яковець І. С. Теоретичні та прикладні засади оптимізації процесу виконання кримінальних покарань: монографія. Харків: Право, 2013. 392 с.
8. Колб О. Г. Запобігання злочинності у місцях позбавлення волі: навч. посіб. Луцьк, 2005. 494 с.
9. Карпец И. И. Проблема преступности. Москва: Юрид. лит., 1969. 168 с.

Боднар І. В., Махлай О. А.

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ НАКАЗАНИЙ, НЕ СВЯЗАННЫХ С ЛИШЕНИЕМ СВОБОДЫ

Доказано, что содержание осужденного в учреждениях исполнения наказаний закрытого типа вызывает криминогенное заражение человека. Данное заражение личности является социально опасным. Применение наказаний, не связанных с лишением свободы, более социально полезное. В статье указана необходимость одиночного содержания осужденных к лишению свободы в ночное время. Одиночное содержание осужденных является требованием международных документов в сфере защиты прав осужденных. Осужденный к лишению свободы ограничивается в общении с внешним миром, что приводит к негативным последствиям. При исполнении наказаний, не связан-

ных с лишением свободы, не создаются условия, когда осужденный отрывается от семьи, теряет социальные связи.

Осужденным, отбывающим наказание в исправительных колониях, материально-бытовое обеспечение реализуется в следующих направлениях: размещение осужденных; создание надлежащих жилищных условий; коммунально-бытовое обслуживание; организация питания; организация торговли; организация вещевого обеспечения. Это указывает на экономическую целесообразность применения наказаний, не связанных с лишением свободы.

Ключевые слова: наказание, исправительная колония, probation, осужденный, лишение свободы.

Bodnar I. V., Makhlai O. A.

SOCIAL AND ECONOMIC PERFORMANCE OF APPLICATION OF PUNISHMENTS NOT RELATED TO THE DEPRIVATION OF FREEDOM

It is proved that the content of the convicted person in institutions of execution of punishments of a closed type, causes the crime of human infection. This infection of the person is socially dangerous. The application of non-custodial sentences is more socially useful. The article points to the need for solitary confinement of prisoners to deprivation of liberty at night. Solitary confinement is a requirement of international documents in the sphere of protection of the rights of convicts. Convicted, to imprisonment is limited in communication with the outside world, this brings negative consequences. When executing punishments not related to deprivation of liberty, conditions are not created when the convicted person breaks away from the family, loses social ties.

Convicted persons who serve punishment in correctional colonies are provided with material and personal security in the following areas: placement of convicts; the creation of adequate housing conditions; communal and consumer services; organization of food; organization of trade; organization of clothing. This indicates the economic feasibility of using punishments not related to deprivation of liberty.

Key words: punishment, correctional colony, probation, convicted, deprivation of liberty.